

Dosarul nr. 2ra-824/22
2-20014836-01-2ra-13062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Miron)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I.Țurcan, Iu. Cotruță, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Țaran, reprezentat de
avocatul Aurel Lefter,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Osipov
împotriva lui Igor Țaran cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, corectată
prin încheierea din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 03 februarie 2020, Vladislav Osipov a depus cerere de chemare în judecată,
contrasemnată de avocatul Artur Macovei, împotriva lui Igor Țaran, prin care a
solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 7600 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 07 septembrie 2017,
Dumitru Țaran a depus o cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea de la
Vladislav Osipov a sumei de 282513, 00 lei cu titlu de datorie, în baza contractului
de împrumut și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat de 8475, 39 de
lei. Cauza nominalizată, s-a aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Totodată, a precizat că, în procesul de judecată menționat, la data de 30 ianuarie
2019, Dumitru Țaran a solicitat înlocuirea sa cu succesorul în drepturi Igor Țaran,
în legătură cu încheierea unui contract de cesiune a dreptului litigios. Prin încheierea
din 19 februarie 2019, instanța de judecată a admis demersul și l-a înlocuit pe
Dumitru Țaran cu succesorul în drepturi, Igor Țaran. Prin hotărârea din 26 februarie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă integral acțiunea lui
Igor Țaran împotriva lui Vladislav Osipov cu privire la încasarea sumei, care a fost
menținută prin decizia din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău. Iar prin
încheierea din 22 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul lui Igor Țaran
a fost declarat ca fiind inadmisibil. Astfel, hotărârea instanței de fond a devenit
irevocabilă la data de 22 ianuarie 2020.

Reclamantul a afirmat că, asistența juridică acordată a inclus pregătirea
acțiunii reconvenționale, precum și a cererii de apel incident. În legătură cu faptul
respingerii acțiunii reconvenționale și a apelului incident, a pretins încasarea
cheltuielilor de asistență juridică, care le-a suportat în cadrul procesului, cu

excluderea sumei de 600 de lei, care reflectă plata pentru acțiunile efectuate. În cauza inițială, a avut cheltuieli de asistență juridică, în cuantum de 8200,00 de lei, iar întru confirmarea acestora a anexat: contractul de asistență juridică din 20 noiembrie 2018, care demonstrează contractarea serviciilor avocatului; ordinele de plată nr. 904941 din 03 martie 2019, nr.270753 din 11 iulie 2019 și nr.270728 din 10 decembrie 2019 care atestă plata serviciilor; actele de predare-primire din 03 martie 2019, 11 iulie 2019, 10 decembrie 2019, conținând listele detaliate ale actelor/acțiunilor efectuate de avocat.

În cadrul ședinței de judecată din 05 octombrie 2020, Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, a depus o cerere de încasare de la Vladislav Osipov a sumei de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată, motivând că în baza contractului de asistență juridică încheiat cu avocatul pentru reprezentarea intereselor în fața instanțelor de judecată, a achitat onorariul avocatului în sumă de 4000 de lei, conform bonului de plată din 02 octombrie 2020.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Osipov și s-a încasat de la Igor Țaran în beneficiul lui Vladislav Osipov cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de 7600 de lei; s-a încasat din contul lui Igor Țaran în beneficiul statului, cu titlu de taxă de stat, suma de 150 de lei.

Prin încheierea din 29 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a ridicat de la examinare procedura inițiată la cererea de apel depusă de Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza civilă instanței de fond, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în vederea soluționării chestiunii privind emiterea unei hotărâri suplimentare în privința cerinței lui Igor Țaran cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate în procesul civil.

Prin hotărârea suplimentară din 08 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea lui Igor Țaran cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Igor Țaran și s-a casat hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în partea încasării din contul lui Igor Țaran în beneficiul statului a sumei de 150 lei cu titlu de taxă de stat; în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută fără modificări.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, bonurile de plată prezentate sunt autentificate în modul stabilit de lege, în care este indicată expres denumirea serviciului prestat și valoarea acestuia, și anume reprezentarea intereselor lui Osipov Vladislav în litigiul intentat la acțiunea lui Țaran Dumitru (succesor Țaran Igor) cu privire la încasarea datoriei.

Tot aici, instanța a punctat că, bonurile de plată din 03 martie 2019, 11 iulie 2019, 10 decembrie 2019 sunt date într-o perioadă care coincide cu datele indicate în raportul de activitate al avocatului și confirmă cu certitudine cheltuielile de asistență juridică suportate de Osipov Vladislav, astfel nu pot fi acceptate criticile apelantului precum că aceste probe nu sunt autentice.

În continuare, Colegiul a menționat că, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța pentru a face o apreciere corectă a mai ținut cont de:

complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

În acest context, instanța de apel a remarcat faptul că, pricina civilă soluționată anterior, reprezintă o anumită complexitate, ținând cont de obiectul litigiului, succesiunea în drepturi, înaintarea acțiunii reconvenționale, examinarea cauzei în toate cele 3 grade de jurisdicție.

Astfel, reieșind din practica judiciară în instanțele naționale și recomandarea Consiliului Uniunii Avocaților din 30 martie 2012 privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a conchis că, instanța de fond just a ajuns la concluzia că este întemeiată pretenția reclamantului privind încasarea din contul lui Țaran Igor în beneficiul lui Osipov Vladislav a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7600 de lei suportate în cauza civilă anterioară, acestea fiind reale, necesare și rezonabile.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apelantului cu privire la faptul că pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată urma a fi examinată în litigiul anterior, or, instanța a menționat că, dacă partea nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în cadrul procesului, ea este în drept să se adreseze cu o cerere separată de chemare în judecată în acest sens.

Prin urmare, nesoluționarea unei asemenea pretenții în litigiul anterior, nu privează partea de posibilitatea adresării în instanță cu cerere separată referitoare la compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Cu privire la pretenția pârâtului Țaran Igor de încasare a sumei de 4000 de lei cu titlu de asistență juridică suportate în prezentul litigiu, s-a reținut următoarele.

Prin cererea avocatului Lefter Aurel, în interesele pârâtului Țaran Igor, s-a solicitat încasarea de la Osipov Vladislav în beneficiul lui Țaran Igor a sumei de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza civilă dată, confirmate prin bonul de plată nr.18234647 din 02 octombrie 2020 (f.d.68, 69).

Având în vedere că, cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Osipov Vladislav împotriva lui Țaran Igor privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost admisă, prin prisma art.94, 96 Cod de procedură civilă, cererea pârâtului Țaran Igor privind compensarea cheltuielilor de judecată este lipsită de temei, or, pârâtul Țaran Igor este partea care a pierdut procesul.

Prin urmare, instanța de fond corect a respins cerința pârâtului, or, reieșind din sensul art. 96 Cod de procedură civilă, acesta nu poate beneficia de compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza civilă intentată la acțiunea reclamantului Osipov Vladislav împotriva lui Țaran Igor privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la alegațiile apelantului privind dezacordul cu soluția instanței de fond în partea încasării cheltuielilor pentru plata taxei de stat în mărime de 150 lei, instanța de apel le-a apreciat ca fiind întemeiate și în acest sens a reținut următoarele.

Instanța de fond, în temeiul art. 83 alin. (2), art.87, art.98 alin. (1) Cod de procedură civilă, a concluzionat în privința încasării sumei de 150 lei cu titlu de taxă de stat în beneficiul statului din contul lui Țaran Igor.

În acest context, instanța de apel a punctat că, potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamantii în acțiunile privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procese civile anterioare, indiferent de calitatea procesuală în respectivele procese.

Prin urmare, instanța de fond în mod eronat a dispus încasarea din contul pârâtului Țaran Igor în beneficiul statului a sumei de 150 lei cu titlu de taxa de stat, or, prin prisma normei prevăzute la art. 85 alin. (1) lit. a), reclamantul Osipov Vladislav este scutit de la plata taxei de stat în prezentul litigiu.

La 12 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.177), Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, compensarea de către Vladislav Osipov a cheltuielilor de judecată în sumă de 4000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele inferioare au interpretat în mod eronat legea, superficial au examinat argumentele aduse, nu au supus controlului temeinicia probelor prezentate și corectitudinea soluției date prin prisma prevederilor legale. Ignorând acestea, instanțele inferioare au examinat superficial argumentele, iar actele judecătorești contestate sunt pasibile casării, deoarece nu corespund exigențelor enunțate de normele de drept material, nu sunt clare, nu sunt înțelese de părțile implicate în litigiu și nu răspund în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate. De asemenea, formulările din conținutul deciziei nu corespund exigențelor de: corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), sobrietate, oficialitate și relevanță.

La fel, a opinat că, circumstanțele de fapt au fost constatate eronată, ceea ce a dus la încălcarea normelor de drept material.

Recurentul a susținut că, prin actele serviciilor prestate nu a fost probat de către intimat volumul și acțiunile avocatului, deoarece intimatul nu a prezentat referința întocmită și înregistrată la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și dovada că avocatul Artur Macovei a participat la ședințele de judecată indicate, nu a prezentat referința și cererea de apel incident înregistrate în instanța de apel, indicate în act și referința înregistrată la Curtea Supremă de Justiție, indicată în act, circumstanțe care au fost examinate superficial și nu au fost verificate minuțios de instanțele inferioare.

Totodată, a menționat că, intimatul nu a demonstrat instanțelor de judecată inferioare care sunt cheltuielile de judecată suportate pentru cererea de chemare în judecată privind încasarea împrumutului, precum și cheltuielile de judecată suportate pentru acțiunea reconvențională privind anularea contractului de împrumut, deoarece intimatul face trimitere la actele serviciilor prestate care nu au nicio legătură cu litigiul examinat.

Conform art. 35 pct.(6) și art. 36 pct.(2) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, Cabinetul avocatului și Biroul asociat de avocați dispune de cont în bancă și de ștampilă. În contractul de asistență juridică f/n din 20 noiembrie 2018, prezentat de intimat nu este aplicată ștampila biroului asociat de avocați, fapt

ce denotă suplimentar ilegalitatea actului juridic prezentat și nu poate fi admis ca probă în prezenta acțiune și ca temei de admitere a cererii de chemare în judecată.

În principiu, la stabilirea volumului și costului serviciilor de asistență juridică, nu au fost luate în considerare prevederile Recomandărilor privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților prin decizia nr.2 din 30 martie 2012.

Suplimentar, a indicat că, suma cheltuielilor de asistență juridică solicitată de intimat este total exagerată în raport cu complexitatea cauzei, timpului și noutatea cazului.

Or, practica Curții Europene a Drepturilor Omului referitor la cheltuielile de asistență juridică, relevă că, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, la soluționarea cauzelor *Boicenco vs. Moldova*, hotărârea din 11 iulie 2006 și *SRL „Oferta Plus” vs. Moldova*, hotărârea din 12 februarie 2008, a rambursat societăților reclamante cheltuielile pentru asistență juridică, notând caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocatului. De asemenea, instanța europeană a menționat necesitatea probării prin documentele de plată relevante a faptului primirii de către reprezentant a onorariului pasibil de rambursare.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 13 iunie 2022 (f.d.180) a fost expediată în adresa intimatului, iar din adresa intimatului s-a restituit instanței corespondența cu mențiunea „nereclamat” (f.d.182-183).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 ianuarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.177).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 24 martie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.159-160). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Țaran, reprezentat de avocatul Aurel Lefter, împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat